

บทคัดย่อ

โครงการวิจัย “การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการผลิตและการตลาดของกลุ่มผู้ผลิตพืชเศรษฐกิจอินทรีย์ อำเภอพริ้ว จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทางการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการผลิตและการตลาดให้กับกลุ่มฯ เพื่อให้แปรรูปข้าวเปลือกอินทรีย์โดยการสีข้าวและจำหน่ายข้าวสารอินทรีย์บรรจุถุงที่ผลิตได้ โดยมีเครื่องมือในการศึกษา คือ การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม และการทดลองปฏิบัติโดยตัวแทนของกลุ่มฯ ซึ่งเป็นทีมวิจัยชุมชน และอาศัยเวทีการประชุมทีมวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันไปพร้อมๆ กับการดำเนินกิจกรรมการวิจัยต่างๆ

จากการศึกษาวิจัยพบว่า กลุ่มฯ มีศักยภาพหรือทุนเดิมที่เข้มแข็ง โดยกลุ่มฯ มีการบริหารจัดการในรูปแบบคณะกรรมการ มีประธานและคณะกรรมการ และสมาชิกกลุ่มฯ ที่เข้มแข็ง นอกจากนี้กลุ่มฯ ยังสามารถทำการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานต่างๆ อย่างไรก็ตามกลุ่มฯ ยังไม่มีศักยภาพหรือทุนเดิมในการผลิตข้าวสารอินทรีย์บรรจุถุงและการจำหน่าย จึงได้มีการส่งเสริมผ่านกิจกรรมการวิจัยต่างๆ โดยในด้านการผลิตมีการออกแบบตราและฉลากผลิตภัณฑ์ โดยได้ตรา “ป่าว เกษตรอินทรีย์” เป็นของกลุ่มฯ และมีการทดลองสีและบรรจุถุงข้าวหอมนิลอินทรีย์ ซึ่งได้ผลลัพธ์ออกมาเป็น ข้าวหอมนิลอินทรีย์บรรจุถุง ตรา “ป่าว เกษตรอินทรีย์” ขนาด 1 กก./ถุง ในด้านการตลาด มีการศึกษาดูงาน และการทดลองจำหน่าย และมีการคำนวณต้นทุนการผลิตทั้งกระบวนการ ทั้งนี้ข้าวสารอินทรีย์บรรจุถุงของกลุ่มฯ มีต้นทุนการผลิต 77.15 บาท (ในกรณีฝากจำหน่ายที่ร้านค้า) และได้กำหนดราคาดมาตรฐานไว้ที่ถุงละ 95 บาทโดยมีการทดลองวางจำหน่ายที่ร้านเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และการจำหน่ายปลีกย่อยโดยตรง ณ ที่ทำการกลุ่มฯ

ผลการดำเนินงานทั้งหมดของโครงการวิจัยทำให้กลุ่มฯ ได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ในการผลิตและจำหน่ายข้าวสารอินทรีย์บรรจุถุง และมี “ต้นทุน” สำหรับพัฒนาต่อยอดในระยะต่อไป รวมทั้งยังทำให้กลุ่มฯ เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น และสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมูลนิธิรากแก้ว อีกด้วย